

การศึกษาฤทธิ์ในการเป็นสารต้านอนุมูลอิสระของสมุนไพรไทยรสเผ็ดร้อน 7 ชนิด และฤทธิ์ในการลดภาวะออกซิเดทีฟ
 สเตรสในทหารเกณฑ์ (ANTIOXIDANTS AND ANTIOXIDANT ACTIVITY IN 7 PUNGENT THAI
 HERBS AND THE ANTIOXIDATIVE STRESS EFFECT IN TRAINING SOLDIERS)

ร้อยเอกหญิง จิราพร เชาวโพธิ์ทอง 4536907 RANUM

วท.ม. (โภชนศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: พงศธร สังข์เผือก, วท.ค., สมศรี เจริญเกียรติกุล, วท.ค., ประไพศรี ศิริจักรวาล,
 พร.ค., พลตรีนายแพทย์ประสาธ เหล่าถาวร, อายุรแพทย์

บทคัดย่อ

ปัจจุบันโรคเรื้อรังเป็นปัญหาที่สำคัญในทุกประเทศ สาเหตุหนึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้านการรับประทานอาหาร
 เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ในอดีตจะพบว่าคนไทยมีอัตราการเป็นโรคเรื้อรังน้อยกว่าปัจจุบันมาก รูปแบบการ
 รับประทานอาหารของคนไทยในอดีตน่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญเพราะในอาหารไทยมีสมุนไพรประกอบอยู่หลายชนิด การ
 รับประทานอาหารสมุนไพรไทยได้ถูกนำมาใช้ในการบรรเทาและรักษาอาการต่างๆมากมาย เพราะอาจจะมีสารสำคัญบางอย่างในสมุนไพร
 การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองทางคลินิก เพื่อศึกษาปริมาณเบตาแคโรทีน วิตามินอี วิตามินซี ปริมาณรวมของโพลีฟีนอล และ
 ปริมาณรวมของวิตามินที่ต้านออกซิเดชันในสมุนไพรไทยรสเผ็ดร้อน 7 ชนิด ได้แก่กะเพรา โหระพา สะระแหน่ แมงลัก ชিং ข่า และ
 กระชาย โดยสุ่มซื้อตัวอย่างจากตลาดไท มาเตรียมเพื่อการวิเคราะห์หาวิตามิน ปริมาณรวมของโพลีฟีนอลและปริมาณรวมของวิตามิน
 ที่ต้านออกซิเดชันในสมุนไพรรสเผ็ดร้อนทั้ง 7 ชนิด และเลือกใบสะระแหน่เพราะมีปริมาณรวมของวิตามินที่ต้านออกซิเดชันมาก
 ที่สุด โดยศึกษาถึงผลในการลดภาวะออกซิเดทีฟสเตรสในทหารเกณฑ์ที่อยู่ในช่วงการฝึกจำนวน 50 นาย โดยสุ่มแบ่งเป็น 2 กลุ่มให้
 รับประทานอาหารหลากหลายและสมุนไพรบรรจุแคปซูล วันละ 2,000 มิลลิกรัม โดยประเมินผลจากความดันโลหิต น้ำหนักตัว อาการ
 ท้องไส้ รับประทานอาหารไขมันชนิดต่างๆในพลาสมา ปริมาณรวมของวิตามินที่ต้านออกซิเดชันในพลาสมา ปริมาณสารที่บ่งบอกถึงการ
 อักเสบที่เกิดขึ้นในร่างกายและปริมาณสารที่เป็นผลจากการออกซิไดส์ของไขมันในพลาสมา โดยมีการสอบถามข้อมูลทั่วไปของ
 อาสาสมัคร การบันทึกอาหารที่รับประทานทั้งหมดในเวลา 3 วัน มีการบันทึกกิจกรรมและเวลาที่ทำทั้งหมดเป็นเวลา 2 วัน เพื่อนำ
 ข้อมูลมาวิเคราะห์และดูความแตกต่างระหว่างอาสาสมัครทั้ง 2 กลุ่ม

การศึกษาพบว่า หลังจากอาสาสมัครรับประทานใบสะระแหน่เสริมเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ มีความดันโลหิตขณะ
 หัวใจบีบและคลายตัวและอัตราการเต้นของชีพจร ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < 0.05$ ในขณะที่กลุ่มที่ได้รับยาหลอกมีค่า
 ความดันโลหิตขณะหัวใจคลายตัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < 0.05$ ระดับโคเลสเตอรอล ไครกัลเซอโรล ในกลุ่มที่ได้รับ
 สะระแหน่ และระดับไครกัลเซอโรล ในกลุ่มที่ได้รับยาหลอกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ $P < 0.05$ ระดับไขมันแอลดีแอล
 และ เอชดีแอล ในกลุ่มที่ได้รับยาหลอก ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ $P < 0.05$ ปริมาณรวมของวิตามินที่ต้านออกซิเดชันใน
 พลาสมา ในกลุ่มที่ได้รับสะระแหน่สูงชันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ $P < 0.05$ นอกจากนี้ปริมาณสารที่บ่งบอกถึงการอักเสบที่
 เกิดขึ้นในร่างกายในพลาสมาของอาสาสมัครทั้งสองกลุ่มลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < 0.05$ ในขณะที่ปริมาณสารที่เป็นผล
 จากการออกซิไดส์ของไขมันในพลาสมาของอาสาสมัครทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกันในก่อนและหลังของการเสริม อาสาสมัคร
 ทุกคนไม่เกิดอาการผิดปกติใดๆหลังจากได้รับการเสริมด้วยสะระแหน่และยาหลอก

จากการศึกษานี้สรุปว่าการเสริมด้วยสะระแหน่เป็นเวลา 8 สัปดาห์ในอาสาสมัครที่มีสุขภาพแข็งแรงทำให้ปริมาณ
 รวมของวิตามินที่ต้านออกซิเดชันในพลาสมาสูงขึ้น แต่ไม่มีผลต่อระดับของไขมันในพลาสมา นอกจากนี้พบว่าการศึกษาของทหาร
 เกณฑ์ในกองพันทหารราบที่ 1 รักษาพระองค์ ไม่ทำให้เกิดภาวะออกซิเดทีฟสเตรส